

Stat paa et Nydelsesmiddel kan komme til at hvile ligelig paa alle omkring i Landet til Fordel for en Forbrugsartikel, hvis Forbrug vi maa ønske vilde udbrede sig ned til de laveste Klasser, og som derved vilde blive saa betydelig billigere. Jeg skal derfor fremdeles anbefale Lovforslaget og haaber, at den Modstand, som man har rejst derimod, kun har været af den Natur, at man har villet have Forholdene rigtig klarede, før man gik med, og jeg haaber, at de Herrer ville ved nøjere Overvejelse finde, at det er en rigtig fornuftig Lov, som de alle sammen ville gaa med til. Derjom det skulde være saaledes, at den var en Vøstestang til at hjælpe Finansministerens protektionistiske System igennem. Ja da vilde jeg ikke kunne vente mig noget af den, thi dette kan jeg ikke støtte, men kunde det blive en Vøstestang til en fornuftig Toldreform, da vilde det jo være et Gode. Naar jeg siger Vøstestang, mener jeg ikke, at vi her ved en Sammensmeltning kunne vente os en fornuftig Toldreform i det hele taget paa en Tid, da Finansministeren staar som Protektionist. Der er en betydelig Retning i Folket, som staar paa det protektionistiske System, det nationale Arbejde nemlig, og der er Toldreformforeningen, som staar paa det modsatte. Under disse Brydninger er det lidt vanskeligt at tro paa Gennemførelsen af en Toldlov, som kan være rigtig god til alle Sider, og derfor vil det altid være meget mere fornuftigt at tage gode partielle Toldreformer. Naar vi saa dette Stykke ud, vil der efter min Mening være et saa stærkt Tryk for at saa de industrielle Satser forandrede, fordi de berøre saa mange forskellige Samfundsklasser, ikke alene Industri-drivende men ogsaa de Handelnde, Forbrugerne, Arbejderne, at det vil gjøre, at vi med ganske anden Tro kunne vente Gennemførelsen af en hensigtsmæssig Toldreform.

Blyhne: Ja, det er 5 Dage, siden jeg tillod mig at bede om Ordet, saa jeg haaber at kunne fatte mig temmelig kort, da der vel egentlig ikke kan siges meget nyt længer i denne Sag. Denne Sag er jo bleven højt forfælgelig bedømt, fra den ene Side som meget arbejdsvenlig, og fra den anden Side som meget arbejdsfjendtlig, skønt jeg egentlig ikke kan indse, at der er nogen synderlig Grund fra nogen af Siderne til at forbyde sig. De indirekte Skatter blive jo altid Skatter, der hvile tungt paa alle Samfundets Medlemmer, men selvfølgelig forholdsvis tungere paa de mindre bemidlede, ikke alene direkte, men ogsaa gennem den Hindring, som disse Skatter ere for

Erhvervslivet. Jeg synes derfor, at der just ikke ved et saadant Lovforslag er Anledning til at tale om Retfærdighed eller Uretfærdighed i den ene eller den anden Retning. Jeg kan ikke se rettere, end at i og for sig maa Sukkertoldens Ophævelse være et overordentlig stort Gode for Befolkningen. Jeg er fuldstændig enig med de ærede Forslagsstillere i den Betragtning, som de have gjort gældende baade med Hensyn til Sukkerets Betydning for Befolkningen som Næringsmiddel og dets Betydning i Erhvervslivet. Naar der er Spørgsmaal om en Omlægning af indirekte Skatter, forekommer det mig, at det, man nærmest maa have for Øje, maa være Hensigtsmæssighedshensyn, Hensyn til, hvilken af Skatterne der eger sig bedst til at ophæves for at fremme Erhvervslivet. I vort Land vil det jo i Reglen være Tilfældet, at man særlig maa se hen til Jordbrugets Stilling over for saadanne Statte-spørgsmaal. Sukkertoldens Ophævelse er efter min Mening ogsaa af Betydning for Jordbruget. De ærede Forslagsstillere have Ret i, at det vil være en betydelig Støtte for vort Høvebrug og vort Husmandsbrug, ikke alene for det Høvebrug og Husmandsbrug, som planter Træer i Dag og først kan plukke Frugterne om 20 Aar, som der blev sagt, men ogsaa det eksisterende Høvebrug og Husmandsbrug vil finde Støtte i en saadan Lov. Og ikke alene det, men ogsaa den Industri, som tænkes knyttet dertil, vil udvides, ikke blot i Forholdet til Høvebrugets og Husmandsbrugets Udvikling, men ogsaa ved en betydelig Import. Der vil fremstaa Fabrikker med Import fra Nabolandene; de svenske og norske Egne bugne jo af Frugter, som egne sig til en saadan Behandling af en Industri, men som man er afflaaret fra at behandle i Landene selv, netop paa Grund af den høje Sukkertold der.

Der er endelig to Sider, som det ikke forekommer mig, at de ærede Forslagsstillere have fremhævet nok. Den ene er den Betydning, som Sukkertoldens Ophævelse vil have for de sukkerroedyrkende Egne her i Landet. I det Øjeblik, Tolden hæves, vil Jordbruget stige enormt, og der kan ikke være Tvivl om, at der vil finde en betydelig Udvikelse Sted af Sukkerroedyrkningen i de Egne, som egne sig dertil. Har man under de hidtilværende Forhold paa Statteomraadet kunnet se Sukkerroedyrkningen gaa frem, er der ikke Tvivl om, at ved et udvidet Jordbrug af Sukker her i Landet vil ogsaa dette Agerbrug udvides betydelig. Der er ikke Grund til at tro, at det ikke skulde tage en betydelig Del af det indenlandske Sukkerfor-